Det kongelige Theaters Repertoire.

Nr. 166.

En Kone, der springer ud af Vinduet.

Lystspil

af

Scribe og Lemoine.

Pris: 35 Øre.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Badstuestræde Nr. 17.

Kjøbenhavn. — Græbes Bogtrykkeri.

En Kone, der springer ud af Vinduet.

Lystspil i en Akt

af

Scribe og Lemoine.

Personerne:

d'Havrecourt, Fabrikejer.	**Marquise de Lesparre**, Gabrielles Moder.
Raoul, hans Neveu.	**Jeanne Shoppen**, Forpagterkone.
Gabrielle, Raouls Kone.	

Til venstre, strax i Forgrunden, en elegant Pavillon med en Dør og en Balkon, som bæres af to Søjler. Bag ved Pavillonen, Havemuren. Til højre Indkjørselen til en Forpagtergaard. I Baggrunden Landevejen. I det fjærne ser man en Landsby. Til højre ved Forpagtergaarden et Træ med en Græsbænk. Fra Havemuren til Indkjørselen et Gitterværk med et Led, som staar aabent.

Første Scene.

d'Havrecourt (kommer fra Landevejen til højre og taler ud i Koulissen). Aa, Du er en Klodrian! At vælte mig to Skridt fra Slottet, og det paa en Vej, saa glat, som et Stuegulv. (Lytter.) Det var en Grøft, siger Du. Ja, derfor skulde Du have set Dig for, i Stedet for at sidde og gabe i Luften. (Han kommer frem paa Scenen.) Nej, Postillonerne ere ikke mere, som i gamle Dage; Jærnbanerne have ødelagt dem aldeles: de studere ikke længere deres Haandværk. (Ser igjen ud i Koulissen.) Hvad er det nu, han tager sig for? Jeg tror paa min Ære, han vil rejse Vognen ganske alene (Peger paa Forpagtergaarden.) Gaa dog før ind til Forpagterens der og bed Folkene give Dig en Haandsrækning. — Jeg kan nok gaa til Slottet, tænker jeg. Hvis jeg ikke tager meget fejl, er dette den lille Pavillon ved Enden af Parken, og naar jeg følger Muren har jeg kun en lille Spaseretur paa et Kvarterstid. (Døren til Pavillonen aabnes.) Medmindre jeg kunde gaa gjennem Parken, det var endnu nærmere. Døren aabner sig, ser jeg. Det er meget forekommende.

Anden Scene.

Jeanne Shoppen kommer fra Pavillonen med et Brev i Haanden. **d'Havrecourt.**

Jeanne (taler ud i Koulissen). De kan være ganske rolig. Brevet skal blive besørget, uden at nogen Moders Sjæl skal ane, fra hvem det kommer. Jeanne Shoppen er ingen Tosse.

d'Havrecourt. Tør jeg spørge Dem, Jomfru Shoppen ...

Jeanne (afsides.) Hvad er det for en?

d'Havrecourt. Er det ikke Slottet Lesparre, som tilhører Hr. Raoul d'Havrecourt?

Jeanne. Jo, men Hr. Raoul bor ikke paa Slottet.

d'Havrecourt. Hvad vil det sige?

Jeanne. Det vil sige, han bor der ikke mere.

d'Havrecourt. Naar er han da flyttet.

Jeanne. Det er over en Maaned siden.

d'Havrecourt. Men, hvor bor han da nu?

Jeanne. I denne Pavillon.

d'Havrecourt. Hvad for noget?

Tredje Scene.

De forrige. Raoul kommer ud af Pavillonen.

Raoul. Men Herregud, Jeanne, hvad har Du nu at sladre om? (udstøder et Glædesskrig og kaster sig i d'Havrecourts Arme.) Onkel! kjære Onkel!

Jeanne. Saa det er hans Onkel.

Raoul. Hvor det glæder mig at se Dem igjen, kjære Onkel! (Til Jeanne.) Besørger Du saa Brevet?

Jeanne. Ja, nu gaar jeg. (Afsides.) Skjønt det var nok saa morsomt at blive her og høre lidt nyt.

Raoul (utaalmodig). Men saa gaa dog.

Jeanne. Jeg er jo gaaet. (Løber ud til venstre i Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Raoul. d'Havrecourt.

Raoul. Ak, De kan ikke tro, hvor jeg har længtes efter Dem i disse tre Maaneder, jeg ikke har set Dem.

d'Havrecourt. Nej virkelig? Tak skal Du have. Det er smukt af Dig, og det saa meget mere, som Du egentlig kunde have Grund til at være lidt vred paa mig.

Raoul. Vred?

d'Havrecourt. Ja, jeg burde jo aabenbart have været til Stede ved Dit Bryllup; men — jeg er Onkel, men jeg er ogsaa Fabrikejer; og den Gang var det mig en ren

Umulighed at forlade mine Arbejdere, som begyndte at gjøre Knuder — næsten Oprør, ikke fordi de havde noget imod mig, men forledede af slette Raad.

Raoul. Onkel blev vel nødt til at give efter?

d'Havrecourt. Jeg? Aldrig! Jeg kan høre, Du er ligesom saa mange andre? Du kjender mig ikke. Man mente altid, jeg var stolt af min Fødsel, mine Ahner og min Grevetitel, og dog har jeg uden Betænkning opofret alle disse Herligheder for at blive Fabrikejer. Man har ligeledes i Familien betragtet mig, om ikke som en ren Per Tot, saa dog som et skikkeligt Skrog, der ikke har nogen Vilje selv og som man meget let kan lede...

Raoul (gjør en Bevægelse).

d'Havrecourt. Jo, det kan man virkelig ogsaa, men kun hvor jeg selv vil og saa længe det behager mig. Det har jeg bevist mine Arbejdere. Førend jeg skulde givet efter, havde jeg ladet alle mine Fabrikker staa stille. Men da de vendte tilbage, fortrød deres Opførsel og underkastede sig uden alle Betingelser, saa tilgav jeg dem... saa var jeg den gamle igjen.

Raoul (levende). Ja, det vidste jeg.

d'Havrecourt. Og jeg benytter mig nu af min Frihed til at hilse paa min nye Niece. Hun er charmant, har jeg hørt.

Raoul (forlegen). Overordenlig.

d'Havrecourt. Ja, det ligger i Familien. Hendes Moder, Marquise de Lesparre, var i sin Tid berømt her i Flandern for sin Skjønhed. Et stolt Ansigt — og ditto Karakter.

Raoul. Saa De har kjendt Fru de Lesparre?

d'Havrecourt. Jeg stod saamænd en Gang paa Nippet til at ægte hende; men hendes Tilbøjelighed til at dominere og kommandere...

Raoul. Ja, det er vist.

d'Havrecourt. Naa, det er jo ikke hende Du har giftet Dig med, og hendes Datter skal jo efter alles Sigende være Blidheden og Elskværdigheden selv.

Raoul (forlegen). Ja, kjære Onkel, jeg elsker, jeg tilbeder hende.

d'Havrecourt. Ja, det behøver Du ikke at sige mig. Du sendte mig jo hver Dag et Brev, som paa samfulde 4 Sider ikke indeholdt andet end lutter Kjærlighed og Herlighed. Jeg burde ikke sige Dig det, men jeg blev skam ganske bange.

Raoul. Hvorfor det?

d'Havrecourt. Jeg er altid bange for Yderligheder.

Raoul. Kan man da elske sin Kone for højt?

d'Havrecourt. Ja, det forstaar sig. I en Husholdning, ser Du, maa man spare, selv paa Kjærlighed. Ellers kommer selv de rigeste tilkort — i Længden.

Raoul. Ja, De taler som en Pebersvend, kjære Onkel.

d'Havrecourt. Paa ingen Maade. Jeg taler som en forsigtig Mand, der tænker paa Fremtiden. Lige fra den første Dag, i selve Hvedebrødsdagene, maa man vise sig, som man vil blive bestandig, og dersom Du er alt for elskværdig, alt for føjelig, alt for lydig, saa ve Dig! Man tager sig det ad notam, man sætter sig i Hovedet, at det bør saa være, og hænder det Dig saa en Gang, at Du er lidt magelig, eller (fortrolig) en Smule skjødesløs, saa raaber man øjeblikkelig (med Fruentimmerstemme): Du er ikke længer den samme, Du elsker mig ikke mere!

Raoul. Tror De virkelig.

d'Havrecourt. Det er uundgaaeligt. Har Du imidlertid havt Held med dit System, saa lad os ikke tale mere om den Sag. Jeg gratulerer og beder Dig præsentere mig for Din Kone. (Gjør et Par Skridt hen imod Pavillonen). Jeg tror paa min Ære, det sætter Dig i Forlegenhed. Maa man ikke se Din Kone? Har Din overdrevne Kjærlighed maaske gjort Dig skinsyg, skinsyg paa mig?

Raoul (forlegen). Nej, paa ingen Maade, kjære Onkel! men jeg ved ikke ret, hvorledes jeg skal udtrykke mig. Jeg skal sige Dem, jeg bor ikke længere paa Slottet. Jeg bor for Øjeblikket i denne Pavillon — for mig selv.

d'Havrecourt (forundret). For Dig selv? Ja om Dagen. Det er vel Dit Arbejdsværelse?

Raoul. Nej, ogsaa om Natten.

d'Havrecourt. Hvad for noget?

Raoul (heftig). Hvad kan det nytte at skjule Dem min Ulykke? Ja, kjære Onkel! jeg, som man skulde tro var et Mønster paa en lykkelig Ægtemand, jeg er det ulykkeligste Menneske under Solen. Mit Ægteskab er et fuldkomment Helvede, o, jeg er grænseløs ulykkelig!

d'Havrecourt. Men saa tal dog, betro Dig til mig, den gamle Pebersvend. Har jeg end selv været saa lykkelig at undgaa Ægteskabets Storme og farefulde Skjær, saa har jeg dog (omfavner Raoul) Medynk med den Skibbrudne og rækker ham gjærne en frelsende Haand. (Sætter sig paa Græsbænken). Kom, min Dreng, sæt Dig her ved Siden af mig og fortæl mig, hvordan det hænger sammen.

Raoul (sætter sig). De ved, kjære Onkel! at jeg gjorde Kour til Gabrielle et helt Aar førend vort Giftermaal. Hun var min Afgud, og jeg var derfor saa lykkelig over at eje hende og at kunne kalde hende min Kone, at det syntes mig umuligt at betale en saadan Lykke med for megen Føjelighed og Opofrelse.

d'Havrecourt (koldt, i det tager han sig en Pris). Første Bommert!

Raoul. O nej, ingenlunde. Alle hendes Luner forekom mig saa elskværdige, det kostede mig ikke den ringeste Overvejelse at føje hende, tværtimod, der var et eget, ubeskriveligt Trylleri i det Herredømme, som hun udøvede over mig, jeg var lykkelig ved at adlyde hende, ved at være hendes Slave og tilbringe mit Liv ved hendes Fødder.

d'Havrecourt. Anden Bommert!

Raoul. Det er muligt, men Gabrielle var saa smuk, saa forførerisk, hendes Koketterier saa yndige, hendes smaa Egensindigheder saa indtagende — o, De ved ikke, kjære Onkel, hvad det vil sige, naar en ung og smuk Kone læner sig til Deres Skulder og siger halvt smilende, halvt bedende: (med Fruentimmerstemme) Dersom Du elsker mig —

d'Havrecourt (ligeledes). Saa er Du en Nar, en Dumrian. (Med egen Stemme) Tredje Bommert.

Raoul. Det er ikke værdt at tælle, kjære Onkel! det vilde blive for vidtløftigt. Allerede den anden Maaned opdagede jeg, at Gabrielle, som jeg hidindtil havde anset for fuldkommen, ikke desto mindre kunde have (søger efter Ordet) visse ubetydelige ..... Svagheder.

d'Havrecourt. Javist, hun havde alle dem, som Du selv havde opelsket.

Raoul. Og den første Dag, da jeg dristede mig til at være af en anden Mening, end hun, hørte jeg disse Ord, som De nylig udtalte og som bragte mig til at gyse, disse fatale Ord: „Ak, Raoul! Du elsker mig ikke mere!" Jeg, raabte jeg, jeg skulde ikke elske Dig? Gjør saa hellere alt, hvad Du vil, tal, befal —

d'Havrecourt. Ja, saa er alting ude, fuldkomment Anarki, Regeringen kommer aldrig mere paa Benene.

Raoul. Min Svigermoder, som altid gav mig Uret, var netop kommen for at tilbringe nogle Dage hos os.

d'Havrecourt (forskrækket). Din Svigermoder?! (De rejse sig).

Raoul. Det var umuligt at undgaa det, min Kone vilde absolut, at hendes Moder skulde være Vidne til vor Lykke. Men fra det Øjeblik af var Freden ude; og skamfuld over min Svaghed besluttede jeg at gribe den første den bedste Lejlighed til at vise Karakter og gjenoprette min tabte Myndighed.

d'Havrecourt. Fornuftigt!

Raoul. Nej, meget ufornuftigt, kjære Onkel. Vi vare inviterede til Bal hos en af vore Naboer, hvor der kommer en Fru de Nanteuil, en ung og smuk Kone, som Gabrielle var skinsyg paa, takket være min Svigermoder; thi jeg for min Person saa' ikke til hende engang. Gabrielle afslog Invitationen og forbød mig at tage derhen.

d'Havrecourt. Fuldkommen i sin Orden.

Raoul. Men jeg var fast.

d'Havrecourt (livlig). Bravo!

Raoul (ligeledes). Jeg sagde, at det vilde være en Uhøflighed, naar vi begge bleve borte, at min Kone havde Lov til at blive hjemme, dersom det kunde more hende, men at jeg for min Person tog paa Bal, om jeg ogsaa skulde tage derhen alene.

d'Havrecourt (med bifaldende Gestus). Bedre og bedre.

Raoul. Marquisen raabte, at jeg var en Tyran, at jeg lagde hendes Datter i Graven.

d'Havrecourt. Bah! Fraser.

Raoul (heftig). Jeg bad Marquisen, med Respekt at sige, gaa Fanden i Vold.

d'Havrecourt. Det er, som jeg selv kunde have gjort det.

Raoul. Og da Aftenen kom (med Eftertryk) klædte jeg mig paa —

d'Havrecourt. Godt.

Raoul. Gabrielle sagde ikke et Ord mere, og mod min Vilje blev jeg en Smule urolig over den fuldkomne Tavshed.

d'Havrecourt (vender ham Ryggen). Naa, Du vaklede allerede.

Raoul (heftig). Paa ingen Maade, og det bedste Bevis er, at jeg paa Slaget otte lavede mig til at tage afsted. Da styrtede Gabrielle pludselig hen til Vinduet, aabnede det paa vid Gab, og erklærede med Bestemthed, at dersom jeg gjorde et eneste Skridt endnu —

d'Havrecourt (ler). Saa sprang hun ud af Vinduet.

Raoul. Ja, kjære Onkel, ja; førend jeg kunde faa fat i hende (d'Havrecourt gjør en Bevægelse) styrtede hun sig ud — og hvis der ikke ved et Tilfælde, en ren Styrelse af det guddommelige Forsyn, hvis der ikke havde staaet en Høstak, som skulde bringes i Hus — her under dette Vindu — (han peger paa Balkonen).

d'Havrecourt (smiler ironisk). En Høstak? Naa, saa der var en Høstak — hvorpaa hun faldt —

Raoul. Ja, Himlen være lovet, uden at komme til Skade.

d'Havrecourt. Ja, det forandrer Sagen betydeligt.

Raoul. Nej, aldeles ikke, det kommer jo ikke Sagen ved.

d'Havrecourt. Det er muligt. Jeg fik kun saadan en Ide.

Raoul. Hvilken?

d'Havrecourt. Det kan godt være, jeg tager fejl; og derom er i alt Fald Talen ikke. Hovedsagen er hvad Du gjorde.

Raoul. Marquisen havde ført sin Datter op paa Slottet, jeg løb derop, men forgjæves. Min Svigermoder erklærede mig mere stolt og hovmodig end nogen Sinde, at hun af Hensyn til Husets Ære vilde holde det passerede skjult for Verden, men at Synet af mig kunde dræbe min Kone, og at hun i

den Anledning forbød mig at gjøre det mindste Forsøg paa at faa hende at se, dersom jeg ikke (med Eftertryk) anden Gang vilde være hendes Morder.

d'Havrecourt (koldt). Og saa?

Raoul. Ja saa, kjære Onkel! saa har jeg fra den Dag af, det vil sige, næsten en hel Maaned (sukker) ikke set min Kone.

d'Havrecourt. Det er der da ingen Ulykke i?

Raoul. Jo jeg beder, thi jeg dør af Længsel efter at se hende.

d'Havrecourt (som for). Aa!

Raoul Og kaste mig paa Knæ og bede om Tilgivelse.

d'Havrecourt (levende). Nej stop. Her har jeg et Ord at sige. Hele Uretten er paa hendes Side. Vilde hun virkelig begaa et Selvmord, vilde hun for en ussel Invitation til et Bal fordømme en Mand, som tilbeder hende til Samvittighedskval og en evig Smerte, saa fortjener hun ingen Tilgivelse; men hvis, som jeg haaber, denne dramatiske Scene kun var en Komedie —

Raoul. Hvad for noget, De kan tvivle et eneste Øjeblik paa —

d'Havrecourt. I min Alder tvivler man om alt, ligesom man i Din, min unge Ven! er overbevist om alt.

Femte Scene.

Jeanne. Raoul. d'Havrecourt.

Raoul (forlegen, afsides). Saa, der er Jeanne.

Jeanne. Uh, hvor jeg har rendt, men jeg blev sinket paa Vejen, for jeg mødte, skal jeg sige Dem —

Raoul (gjør Tegn, at hun skal tie). Ja, det er godt, det kan Du sige mig en anden Gang.

d'Havrecourt. Er det ikke min smukke Flamlænderinde fra i Morges, Jomfru Jeanne?

Jeanne (lystig). Jo vist, Jomfru; nej Madam, om jeg maa bede, Madam Shoppen. I Dag har jeg akkurat været gift i et helt Aar. I den Anledning skulde vi ogsaa holde Gilde paa Gaarden, og vi havde allerede bedet alle mine Bekjendte fra Landsbyen —

d'Havrecourt. Et Maleri af Teniers! Bravo! Jeg kan godt lide, at Folk more sig.

Jeanne. Ja, men saadan er deres Neveu ikke. Fordi han er bedrøvet og aldrig ser nogen hos sig, saa maa vi andre hverken drikke eller danse eller noget. Alle de dejlige Ænder, som jeg har plukket, de kan faa Lov at vente længe, de stakkels Dyr.

d'Havrecourt. Hvad for noget, vil Du sætte Dig imod disse skikkelige Folks Fornøjelser, Dine egne Forpagterfolk?

Raoul. Aa nej, vist ikke, Onkel! men det plager mig, denne Støj og Dans, som man kan høre helt her over. Og desuden er Jeanne altid om sin Mand, hun gaar og kysser og klapper ham hele Dagen —

Jeanne. Nej sikke noget! Han er jo min Mand. Præsten har rigtig selv givet mig Lov.

d'Havrecourt (til Raoul). Konen har Ret, og har Du ikke Lyst til at more Dig selv, saa fordærv det i det mindste ikke for de andre. Jeg tager alt paa mig, Madam Shoppen! og inviterer mig selv baade til Middagsgildet og Dansen.

Jeanne (hopper af Glæde). Nej, han er yndig; naa, der vil blive Løjer. Selskabet er allerede paa Vejen; det var dem, som jeg mødte, da jeg skulde bringe Brevet op paa Herregaarden.

Raoul (utaalmodig). Jeg har bedet Dig om at tie stille.

d'Havrecourt (rynker Panden). Et Brev — fra min Neveu?

Jeanne (til Raoul). Aa, De behøver ikke at gjøre alle disse Dikkedarer, der er saamænd ikke noget ondt i det, tvært imod; (til d'Havrecourt) Det er ikke andet end et Brev til Fruen, til min egen søde Frue.

d'Havrecourt (gaar hen til Raoul). Saa Du har skrevet til Din Kone?

Raoul (slaar Øjnene ned). Ja.

d'Havrecourt (opbragt). Naturligvis for at bede om Forladelse.

Raoul (i en bestemt Tone). Ja, det et let nok for Dem, Onkel! at tale saaledes, men jeg, jeg elsker min Kone, hun er ung, hun er dejlig — fortryllende — spørg blot Jeanne, og siden vi ligge i Strid med hinanden, siden jeg er skilt fra hende, forekommer det mig, at jeg elsker hende dobbelt saa højt. Ja, denne Maaned har været mig saa lang som et helt Aarhundrede, og derfor ønsker jeg Fred, Fred paa enhver Betingelse. Dog, det er noget, som De aldrig vil kunne forstaa.

d'Havrecourt. Maaske. Jeg tilstaar, jeg forstaar mig ikke meget paa Kjærlighed, men desto bedre forstaar jeg mig paa Komplotter og Oprør; husker Du, hvad jeg før fortalte Dig om mine Arbejdere?

Raoul. Det er jo noget ganske andet.

d'Havrecourt. Det er ganske det samme. Jeg holdt heller ikke af Krig, thi den vilde ruinere mig, men dersom jeg havde givet efter, saa havde den begyndt igjen Dagen efter; havde jeg bedet om Fred, saa havde nu enhver været Herre i min Fabrik, undtagen jeg, (koldt) ligesom her. (Til Jeanne) Naa, hvad svarede Fruen.

Jeanne. Ingenting, hun var ikke alene, hendes Moder var hos hende og Fru Marquisen snappede strax Brevet.

Raoul. Uforskammet.

d'Havrecourt. Hvad sagde jeg?

Jeanne. De tager fejl, Frue! sagde jeg; det er fra Herren, Herren selv, og Brevet er til hans Kone, og ikke til nogen anden.

d'Havrecourt. Rigtig, Madam Shoppen.

Jeanne. Men i Stedet for at svare mig, gav hun mig et af disse Øjekast, saadan paa en halvsyvende Fod i Højden, aabnede uden videre Brevet, trak paa Skulderen — saaledes — og smilte, (fagtere) ja, dersom jeg vovede at smile saadan af Shoppen, saa er jeg bange for, jeg kom længe til at huske det Smil, for Shoppen er meget stærk, umaadelig stærk.

Raoul. Videre, videre.

Jeanne. Videre, saa satte Svigermoder sig ved sit Skrivebord, og kradsede noget op paa et Stykke Papir, som hun gav mig meget majestætisk med de Ord: Der, det er mit Ullimadom. Ja, det sagde hun, ved Gud: Mit Ullimadom. Det er vist noget fælt noget. Jeg stak det i Lommen, og her er det. (Hun rækker Raoul Brevet).

d'Havrecourt. Naa, saa tag det dog. Er Du endogsaa bange for hendes Skrift?

Raoul. Nej, men jeg har en Følelse, som om dette Brev indeholdt min Dødsdom.

d'Havrecourt (tager Brevet). Jeg kunde nok have Lyst — med Forlov! — til at kjende Fru Marquisens Stil og det, som Madam Shoppen kalder hendes Ullimadom.

Jeanne. Han er ikke forknyt, den gamle.

d'Havrecourt (læser). „Dette er mit Ultimatum. Min Datter samtykker paa den Betingelse, at De kommer op paa Slottet og (med Eftertryk) i min Nærværelse beder Deres Kone om Forladelse."

Raoul. Om Forladelse. —

Jeanne. Sin Kone?

d'Havrecourt (rasllerende). „Paa den Betingelse ville vi maaske skjænke Dem vor Tilgivelse. Marquise Athenais de Lesparre."

Raoul (tager Brevet). Nej, jeg kan ikke tro det.

Jeanne (vred). Det er Grovheder.

d'Havrecourt (til Raoul, som stirrer i Brevet). Der ser Du, hvad man vinder ved at give efter, en Ydmygelse, som Du kan takke Dit Brev for.

Jeanne. Meget sandt.

d'Havrecourt. Jo mere Du giver efter, jo mere vil man fordre.

Jeanne. Fuldkommen sandt.

d'Havrecourt. Og det maa være Dig et Bevis for, at det er Herren, som skal befale.

Jeanne. Det er tydeligt.

d'Havrecourt. Og de andre, som skal adlyde.

Jeanne (endnu stærkere). Begribeligt! (til d'Havrecourt). Om Forladelse.

Raoul (sætter sig paa Græsbænken).

d'Havrecourt (smiler). Saa det finder ogsaa De, Madam Shoppen.

Jeanne. Ja, det gjør jeg rigtignok. Ser De i Førstningen, jeg var gift, tænkte jeg slet ikke paa andet end at more mig og pynte mig, jeg havde saamænd sat alting overstyr til Stads, for Shoppen var, uden at rose mig selv, saa forliebt i mig, at jeg troede, han kunde aldrig finde paa at sige nej. Jo pyt, ved De, hvad han sagde? „Jeanne, sagde han, det vil jeg sige Dig, sagde han, alle Folk her paa Gaarden skal lystre Dig, fordi Du er min Kone, men Du skal lystre mig, fordi jeg er Din Mand." Og Manden er immer stærkere; Shoppen er nu ualmindelig stærk. Se saa tog jeg Skeen i en anden Haand og sagde: Lad gaa! (Lystig). Og fra det Øjeblik af har vi hver passet sit, og der har ikke været et ondt Ord imellem os.

Raoul (bliver opmærksom).

Jeanne. Shoppen er saadan et godt Menneske, altid lystig og altid ved sit Arbejde, ingen Ting bryder han sig om, uden sin Forpagtning og sin Kone, og ingen Ting her i Verden elsker han uden mig og — gammelt Øl; men har han paa den anden Side sagt en Ting, saa staar den fast og der hjælper ingen kjære Moder, derfor agtes han ogsaa af enhver, og om det saa er mig selv, saa elsker jeg ham endnu højere end før, thi naar Manden altid føjer os, saa benytte vi os naturligvis af det og har ham ovenikjøbet lidt til Nar.

Raoul. Guds Død!

d'Havrecourt. Bravo! Madam Shoppen, De har en ypperlig Moral og en fortræffelig Forstand. Tillad mig at omfavne Dem.

Jeanne (holder ham tilbage). Men hvad siger Shoppen til det?

d'Havrecourt. For det første er han jo ikke til Stede og for det andet riskerer han intet af mig (kysser hende paa Panden).

Jeanne (tørrer sig paa Panden). Jeg kan nok lide ham, den gamle.

d'Havrecourt (gaar hen til Raoul). Og naar Du nu i nogen Tid vil overlade mig den Ret, som Du ikke selv benytter, vil lade mig handle, og i enhver Henseende holde Dig til mig, saa svarer jeg Dig for, at Dit Hus inden ganske kort Tid skal blive akkurat, som Shoppens.

Jeanne (nejer).

Raoul. Alt hvad De vil, naar De blot giver mig Gabrielle tilbage.

d'Havrecourt. Du skal faa hende tilbage, blid, elskværdig, ja hvad der er endnu mere, lydig. Du Jeanne...

Jeanne (gesvindt). Hvad skal jeg?

d'Havrecourt (ligeledes). Sæt Ænderne paa Spid.

Jeanne. Det er gesvindt bestilt.

d'Havrecourt. Saa laver Du Maden til og gjør i Stand til Ballet, jeg betaler Musikanterne.

Jeanne. Det er et Ord! Jeg skal bare et Øjeblik ind at se til mit Hus og mine Børn.

d'Havrecourt (smilende). Dine Børn? Og Du har kun været et Aar gift?

Jeanne. Tvillinger.

d'Havrecourt (med Ild). Tvillinger? Jeg har ikke den Ære at kjende Hr. Shoppen, men vil Du være saa god at hilse ham fra mig og sige ham, at han har min fuldkomne Agtelse.

Jeanne (nejer). Mange Tak. (Løber ud).

Sjette Scene.

Raoul. d'Havrecourt.

d'Havrecourt. Og nu skulde jeg snakke lidt med Dig. Sig mig en Gang, hvad Du egentlig har foretaget Dig i denne Maaned.

Raoul. Jeg har kjedet mig, afslaaet alle Indbydelser, endnu i Dag har jeg sagt nej til et Jagtparti.

d'Havrecourt. Og hvorfor?

Raoul. Fordi Fru de Nanteuil har arrangeret det.

d'Havrecourt. Hvad gjør det? Du skal tage med.

Raoul. Ja, men jeg kjeder mig.

d'Havrecourt. Lige meget. Og førend Du tager paa Jagt, gaar Du lidt ned til Shoppen.

Raoul. Men der er jo Gilde, Musik.

d'Havrecourt. Netop.

Raoul. Mange unge Piger —

d'Havrecourt. Bedre endnu.

Raoul. Men naar Gabrielle faar det at vide.

d'Havrecourt. Det var det allerbedste.

Raoul. Men min Svigermoder!

d'Havrecourt. Saa stol dog paa hvad jeg siger, jeg indestaar for alt.

Raoul. I Sandhed, Onkel, Deres Frimodighed begynder at smitte mig.

d'Havrecourt (ser ind i Forpagtergaarden). Endelig. Musikanterne tage allerede Plads.

Raoul. De har Ret, jeg vil ikke tilbringe mit Liv i min Svigermoders Ledebaand, jeg vil se mine Venner, jeg vil more mig, der har De min Haand paa, at jeg skal følge Deres Raad.

d'Havrecourt. Du vil ikke fortryde det.

Raoul. Jeg vil more mig, gjøre dumme Streger, og paa denne Jagt skal jeg saadan drikke Champagne — hvis jeg ellers kan.

d'Havrecourt. Aa det glider nok ned, det har ingen Fare (støder ham ind i Forpagtergaarden).

Syvende Scene.

d'Havrecourt, siden **Marquisen** og **Gabrielle.**

d'Havrecourt. Endelig fik jeg ham da sat i Gang, skjønt det kostede en Del Ulejlighed; og nu op paa Slottet til den naadige Fru Marquise, det skal være mig en sand Fornøjelse at besejre en Modstanderske, som er mig værdig. Guds Død der kommer hun jo. Fjenden kommer mig i Møde. (Ser bestandig ud til venstre). Ja, det er ganske rigtig hende, lidt mindre smuk, men fuldkommen saa stolt. Den unge Dame, som ledsager hende, er uden Tvivl Gabrielle; hun er meget smuk. Nu begriber jeg Raouls Fortvivlelse. Stakkels Fyr! Poenitentsen har været meget haard. (Han gaar dem i Møde). (Marquisen kommer fra Baggrunden til venstre, med Gabrielle, ledsaget af en Tjener, som bærer en Bog).

d'Havrecourt. Fru Marquise!

Marquisen (med affekteret Blidhed). Hr Marquis d'Havrecourt.

d'Havrecourt (hilser). Hvilket lykkeligt Møde!

Marquisen (kommer frem). Vi havde tænkt at gaa i Kirke. (Giver Tjeneren et Vink; han gaar ud til højre). Maa jeg forestille Dem min Datter Gabrielle. De gjør os vel den Fornøjelse at besøge os? Er De saa god at tage til Takke med et Par Værelser?

d'Havrecourt (sukker). Det skulde være mig en stor Fornøjelse, men det er desto værre umuligt. Man bør ikke forlade sine Venner i Nøden, jeg bør dele Skæbne med min Brodersøn.

Gabrielle. Saa De har set ham?

Marquisen (med Højhed). Og han har sagt Dem —

d'Havrecourt. Han har fortalt mig alt, min naadige Frue! Han har endogsaa meddelt mig Deres Ultimatum.

Marquisen (stolt). Han har havt stor Uret.

Gabrielle (med Eftertryk). Ja, meget stor.

d'Havrecourt. Aa, overmaade stor.

Marquisen. Men enfin, da han beder om Forladelse —

d'Havrecourt. Han fortjener ingen; nej, han fortjener ingen; han indser selv, at han er uværdig til Deres Overbærelse, og han renoncerer derfor paa den.

Gabrielle. Hvad behager?

d'Havrecourt. Han renoncerer paa den.

Marquisen. Men naar vi nu paa de foreslaaede Betingelser lade Naade gaa for Ret?

Gabrielle. Ja, naar vi nu lade Naade gaa for Ret.

d'Havrecourt (bykkelsk). Nej, Fru Marquise, nej! De er for god, for mild. De er Kvinde, det er Sagen, men vi have syndet grovelig, og vi bør bøde derfor.

Gabrielle. Men han har jo allerede bødet en hel Maaned.

d'Havrecourt. Hvad vil en Maaned sige?

Gabrielle (utaalmodig). Det vil sige en meget lang Tid.

Marquisen (sagte). Tys!

d'Havrecourt. Men dog ikke lang nok.

Et helt Liv er for kort til at angre en saadan Brøde.

Gabrielle. Et helt Liv? (Man hører Jagthorn). Hvad er det?

d'Havrecourt. Ingen Ting! det er kun et Signal til Raoul, at de vente paa ham ved et Jagtparti — saa vidt jeg ved arrangeret af Fru de Nanteuil.

Gabrielle. Jeg vil da haabe, han ikke tager med.

d'Havrecourt. Han har allerede ladet sin Hest sadle, og naar alt kommer til alt, kan det jo ogsaa være det samme, hvor han poeniterer. (Musik fra Forpagtergaarden).

Jeanne (uden for). Paa Plads!

Raoul (ligeledes). Herrerne inklinere!

d'Havrecourt. Ja, De ved vel, at det er Shoppens Bryllupsdag. Raoul kunde naturligvis ikke godt andet end aabne Ballet med Festens Dronning.

Gabrielle. Han er virkelig i Stand til at danse?

d'Havrecourt. For at bedøve sin Sorg.

Marquisen. Og oven i Kjøbet iblandt Bønder. Det er formelig uanstændigt.

Raoul (uden for). Jeg tillader mig at udbringe Hr. og Madam Shoppens Skaal.

d'Havrecourt (peger ud i Koulissen til højre). Det var ham! Det var Raoul!

Raoul (uden for). En Skaal for alle lykkelige Ægteskaber!

(Bønderne raabe: Hr. Raoul længe leve, Hurra!)

d'Havrecourt. Se, der staar han midt imellem disse brave Mennesker.

Marquisen. Han klinker med Hr. Shoppen!

Gabrielle. Og han kysser Jeanne. (Gjør et Skridt henimod Forpagtergaarden).

Marquisen (holder hende tilbage). Gabrielle, hvad har Du i Sinde? se paa mig, jeg er ude af mig selv af Vrede, ligesom Du, men man aner det ikke. (Højt). Kom, mit Barn! Din Mand har i Dag sat Kronen paa sin skandaløse Opførsel, men støt Dig til Din Moder, hun skal vide at straffe ham og hævne Dig. (Gaar, tilligemed Gabrielle, ud af Baggrunden til højre).

d'Havrecourt (hilser og følger dem et lille Stykke; ved Gitterværket staar han stille og hilser nogen Tid efter endnu en Gang, hvorpaa han vender tilbage).

Ottende Scene.

d'Havrecourt (alene). Hvad mon hun har i Sinde? Jeg begriber det ikke, men man maa være forberedt paa noget extraordinært, thi hun er Kone for at holde os Stangen. Til al Lykke for os er Gabrielle endnu forelsket, hendes Moder derimod har kun Lyst til Krig. Godt! Hun skal faa sin Vilje, og siden hun har sendt os sit Ultimatum, er det ikke mer end billigt, at vi sende hende vort. Jeg skal love hende for, at det i alle Maader skal kunne maale sig med hendes. (Sætter sig paa Græsbænken, river et Blad ud af sin Tegnebog og skriver med en Blyant).

Niende Scene.

Raoul (som kommer fra Forpagtergaarden). **d'Havrecourt.**

Raoul (meget oprømt). Det gaar charmant; jeg har moret mig guddommeligt. Pierre har allerede sadlet min Hest, og om et Øjeblik tager jeg paa Jagt, men jeg vilde dog først sige Dem, kjære Onkel! at De havde fuldkommen Ret. Jeg er ganske fortryllet af disse brave Menneskers Lystighed, de drak min Skaal med en Enthousiasme, og i noget Øl, (spotter) noget nederdrægtigt Øl, men til Gjengjæld mousserede det som Champagne, og det løber endogsaa lidt i Hovedet. Og saa Madam Shoppen og alle disse nydelige Pigebørn, der sprang og dansede og lo hele Tiden, det var ypperligt. Jeg har danset med dem allesammen, kysset dem allesammen, og der er kun en Ting som ærgrer mig, nemlig at min Svigermoder ikke har set mig.

d'Havrecourt (som er færdig med at skrive). Virkelig?

Raoul (ler). Jeg vilde give 1000 Louisdorer til, at hun havde været her.

d'Havrecourt (ler). Du kan slippe billigere.

Raoul (standser forskrækket). Hvad behager?

d'Havrecourt. Hun var her — gratis.

Raoul. Min Svigermoder!

d'Havrecourt. Og Din Kone.

Raoul. Jeg er forloren.

d'Havrecourt. Tvært imod — de gik rasende bort, det er et godt Varsel, og for at fuldende, hvad Du har begyndt saa godt, har jeg her konciperet —

Raoul. Hvilket?

d'Havrecourt (tørt). Vort Ultimatum! Det er i sin Orden, at vi hver har sit. Jeg har henkastet nogle smaa Ideer, som Du sandsynligvis ikke var faldet paa af Dig selv. Du kan nu afskrive det og sætte Dit Navn under. (Rejser sig og rækker Bladet til Raoul, som læser det hurtig).

Raoul. Aldrig!

d'Havrecourt. Du maa!

Raoul. Aldrig, siger jeg Dem. Vil De da absolut nøde hende til at hade mig, vil De adskille os for evig?

d'Havrecourt (som har staaet og set ind i Forpagtergaarden). Der kommer Din Kone. Hurtig ind i Pavillonen.

Raoul. Ja, men —

d'Havrecourt. Hurtig, siger jeg, eller jeg rejser strax (med Eftertryk) og overlader Dig til Din Svigermoder.

Raoul. Vor Herre bevares! Jeg gaar.

Med min Svigermoder kan De jage mig i et Musehul.

d'Havrecourt (støder ham ud til venstre). For det første er det mig nok at faa Dig ind i denne Pavillon.

Raoul. Jeg gaar. Men (holder Papiret i Vejret) jeg underskriver ikke

d'Havrecourt. Det tale vi siden om. Saa gaa dog! (Gabrielle kommer). Det var den høje Tid. (Gaar ind med Raoul).

Tiende Scene.

Gabrielle. Jeanne. Siden **d'Havrecourt.**

Gabrielle. Af hvad Grund, maa jeg spørge, dansede Du med ham?

Jeanne. Jeg sagde ogsaa først nej, men Shoppen sagde: dans!

Gabrielle. Men hvorfor lod Du ham da kysse Dig?

Jeanne. Fordi Shoppen sagde —

Gabrielle (afbryder hende). Aa, Shoppen, Shoppen! Du kunde sagt, Du vilde ikke, det er jo ligefrem.

Jeanne. Jo pyt! Nej, det gaar ikke saadan til hos os; saa var Shoppen bleven gal i Hovedet —

Gabrielle. Det var en stor Ulykke.

Jeanne. Ja, det ved Gud, det var. For naar han bliver gal i Hovedet —

Gabrielle. Hvad saa?

Jeanne. Saa er det mig, der maa krybe til Korset, og det er altid flaut.

Gabrielle. Og naar Du nu ikke gjorde det?

Jeanne. Saa var det hele forbi.

Gabrielle. Det hele?

Jeanne. Ja, saa sagde jeg — det hele. Og det er lovlig meget.

Gabrielle. Finder Du?

Jeanne. Finder De ikke?

Gabrielle. Aa, jeg —

(d'Havrecourt kommer.)

Gabrielle. Gud, der er Onkel!

d'Havrecourt. Min charmante Niece! De her? Og Deres Fru Moder? —

(Jeanne gaar ind i Forpagtergaarden.)

Gabrielle. Hun er kjørt ind til Byen for at konsulere en retskyndig; der var min Nærværelse overflødig.

d'Havrecourt. Ah, saaledes!

Gabrielle (ser sig omkring, som om hun søgte nogen). Og saa gik jeg hjem igjennem Forpagtergaarden.

d'Havrecourt. De ser Dem saadan omkring? Maa jeg spørge Dem, søger De nogen?

Gabrielle. Nej, men jeg frygtede for at møde min Mand.

d'Havrecourt. I den Henseende kan De være ganske rolig. Han er taget bort.

Gabrielle. Taget bort? Ja, saa bliver jeg hos Dem, kjære Onkel! — Han er formodentlig taget paa Jagt?

d'Havrecourt. Rimeligvis.

Gabrielle. Formodentlig for at træffe Fru de Nanteuil.

d'Havrecourt. Formodentlig.

Gabrielle. Ja, det er jeg vis paa. Den lille Fru Nanteuil skulde jo rejse til Italien — hvorfor rejser hun ikke, hvorfor?

d'Havrecourt (yderst forekommende). Det kan jeg virkelig ikke sige Dem.

Gabrielle. Forresten er det naturligvis ganske ligegyldigt. Den Gang, jeg var saa taabelig at elske min Mand, saa kunde det maaske — men efter hvad jeg har set i Dag, efter denne totale Forglemmelse, jeg vil ikke sige af mig, men af al mulig Sømmelighed —

d'Havrecourt. Ja, jeg tør ikke sige Dem imod.

Gabrielle. Men det Brev, som han sendte mig i Morges, det beviser dog —

d'Havrecourt. Ingenting. Det var mig som dikterede ham det.

Gabrielle. Det var Dem, kjære Onkel?

d'Havrecourt. Han fortrød det i samme Øjeblik, han havde affendt det, og Deres Moders Svar har, efter hans Mening, løst ham fra enhver Forpligtelse.

Gabrielle (forskrækket). O, min Gud! (indsmigrende) Men De er her, Gud ske Lov endnu, kjære Onkel! og De er saa god, og De holder af mig, det er jeg vis paa, thi jeg — jeg holder saa meget af Dem —

d'Havrecourt (afsides). Stakkels Barn!

Gabrielle. De vil give mig min Mand tilbage. De vil, ligesom i Morges, raade ham til — at give efter.

d'Havrecourt. At give efter —

Gabrielle. Ja, jeg mener blot at komme os i Møde, gjøre en Slags Undskyldning, (hurtig) saa lidt, som han selv vil, naar det bare ser ud, som det er ham, der gjør det første Skridt — det er alt, hvad vi forlange, slet ikke andet.

d'Havrecourt (ironisk). Ikke det?

Gabrielle. Nej, for at det dog kan faa en Ende — men De svarer mig ikke, kjære Onkel!

d'Havrecourt. Det er fordi jeg virkelig ikke ved, hvad jeg skal svare. Det gjør mig ondt at maatte sige Dem det, men De kjender ikke Deres Mand.

Gabrielle. Raoul! O, han er saa god, saa elskværdig, saa føjelig —

d'Havrecourt (afbryder). Ja, i gamle Dage maaske. Men De gjør Dem ingen Ide om, hvorledes Ensomhed kan forandre et Menneske. Den Affære med (han peger paa Balkonen) — det var ham ogsaa et haardt Stød —

Gabrielle. Hvorledes — det var dog mig som —

d'Havrecourt. Nej, De misforstaar mig; det har haft Indflydelse, mener jeg, paa hans Karakter, og han er for Øjeblikket besat af en Monomani — han vil være Herre i

sit Hus! og til en Begyndelse — vil han — fordrer han —

Gabrielle (forskrækket). Hvilket?

d'Havrecourt. At De skal tilskrive ham et kjærligt Brev —

Gabrielle (glad). Et kjærligt Brev? Det tror jeg nok, jeg tør, ja, det tør jeg ganske vist.

d'Havrecourt (tager hendes Haand). Hvori De beklager, jeg mener, beder om Forladelse —

Gabrielle (forandrer pludselig Tone). Jeg?

d'Havrecourt. For hvad der er passeret.

Gabrielle. Jeg? Bede om Forladelse, tilstaa at jeg har haft Uret? Aldrig! Min Moder har tusende Gange sagt mig, at saadan noget var under min Værdighed, og har man først en Gang givet efter, har man for bestandig tabt sin Myndighed.

d'Havrecourt. Og den Lydighed man skylder sin Mand?

Gabrielle. Lydighed? det Ord kjender jeg ikke. (Fatter sig.) Dog nej, kjære Onkel! jeg vil ikke være Uvenner med Dem, og for Deres Skyld vil jeg — indrømme —

d'Havrecourt. Hvilket?

Gabrielle. Alt, hvad min Mand forlanger — undtagen at gjøre det første Skridt — hvorledes, De gaar?

(Jeanne kommer ud fra Forpagtergaarden, og bliver staaende til d'Havrecourt har forladt Scenen.)

d'Havrecourt (hilser). Som en Gesandt, der har faaet sit Pas, thi jeg er vis paa, Raoul ikke gaar ind paa Deres Forslag.

Gabrielle. Men, kjære Onkel!

d'Havrecourt (gaar ind i Pavillonen). Han refuserer, han refuserer.

Ellevte Scene.

Gabrielle. Jeanne.

Gabrielle (vred). Ja, lad ham prøve paa det, om han tør.

Jeanne. Hvad er det, lille Frue?

Gabrielle. Har man nogen Sinde set Mage til Haardnakkethed? Men det lader til at ligge i Familien, Onkelen er som Neveuen og Neveuen som Onkelen. Jeg er den eneste fornuftige, thi jeg vil dog indrømme noget.

Jeanne. Men hvor kan det nu falde Dem ind at blive saa vred over det?

Gabrielle. Naar man behandler mig som et Barn, naar man forlanger jeg skal give efter — adlyde —

Jeanne (fortrolig). Deres Mand! hvad ondt er der i det? Nei, det er der saamænd ingen Skam i, det er tvært imod rart, synes jeg, det vil sige, naar De elsker Deres Mand.

Gabrielle. O, mere end nogen Sinde tror jeg. Det er netop det, som bringer mig til Fortvivlelse.

Jeanne. Men, hvad er der saa i Vejen?

Gabrielle. Jeg gjør ikke det første Skridt, jeg vil ikke ydmyge mig.

Jeanne. Ydmyge Dem? Jeg maa sige Dem, De gjør Dem ogsaa en alt for skrækkelig Ide om en Kones Ydmyghed; den betyder slet ikke noget.

Gabrielle. Ikke det? saa Du synes ikke, det betyder noget at være Slave?

Jeanne. Pyt, der skal vi have det. Shoppen har intet Ønske, som jeg ikke opfylder lige paa Øjeblikket. Men derfor er der ingen Ting i Vejen for, at han uden at ane det mindste, aldrig har andre Ønsker end mine.

Gabrielle (opmærksom). Forklar mig det lidt nøjere.

Jeanne (ser sig først forsigtig omkring). Først og fremmest, ser De, siger jeg aldrig: Jeg vil! men jeg gaar saadan og lister for ham, saa han immervæk befaler, hvad jeg ønsker, og (hurtig) saa lystrer jeg med en Gesvindighed, som fornøjer ham, og mig med, og paa den Maade ere vi begge fornøjede.

Gabrielle. Men det er dog et Slags Bedrageri, synes mig.

Jeanne. Der er ved Gud ikke noget ondt i, at føre en Mand, som man elsker, lidt bag Lyset, bare for at gjøre ham lykkelig.

Gabrielle. Stille! der er min Moder.

(Jeanne gaar ind i Forpagtergaarden.

Tolvte Scene.

Gabrielle. Marquisen (kommer fra Baggrunden). Siden **Raoul.**

Marquisen. Jeg kommer fra Byen, lige fra Prokuratoren. Jeg har forklaret ham hele Sagen, og han er af den Mening, at vi absolut maa sejre. Vi skulle kun angribe —

Gabrielle. Prokuratoren! ja, det tror jeg nok, men her behøves rimeligvis ingen Prokurator. Jeg har i Deres Fraværelse talt med Hr. d'Havrecourt, som i sin Neveus Navn gjorde mig nogle Forslag —

Marquisen (triumferende). Ser Du hvad jeg sagde: Tid og Fasthed! — Saa komme de til sidst af sig selv.

Raoul (kommer ud af Pavillonen). Onkel maa sige, hvad han vil, jeg underskriver ikke. Min Kone! (gjør et Skridt hen imod Gabrielle) og hendes Moder; ah! (trækker sig hurtig tilbage og skjuler sig bag de to Søjler, som bærer Balkonen).

Gabrielle. Ja, kjære Moder! han bad mig skrive til min Mand, — blot et ganske lille — kjærligt Brev.

Marquisen. Aldrig!

Gabrielle. Det sagde jeg med — hvori der — blot for en Forms Skyld — stod — et Par Ord om — at jeg beklagede — saadan paa en Maade bad om Forladelse.

Marquisen. Om Forladelse! Og det har Du hørt paa! Du har tilladt ham at tale ud —

Gabrielle (hurtig). O nej, jeg afslog det, jeg afslog det øjeblikkelig.

Marquisen (omfavner hende og udbryder højtideligt). Mit kjære Barn! Lad en Moders Kjærlighed og Højagtelse være Dig Din skjønneste Løn.

Raoul. Det var en dejlig Tanke!

Marquisen. Men hvor er det muligt, at han kan tiltro os en saadan Svaghed, naar det er Din Mand, der har hele Uretten paa sin Side.

Gabrielle. Ja, det er det.

Marquisen. Han havde jo nær foraarsaget Din Død.

Gabrielle. Ja, hvad det angaar, kjære Moder — saa maa jeg sige Dem — at der aldrig har været nogen Fare for mit Liv.

Raoul. Hvad for noget!

Marquisen. Ingen Fare! dersom denne Høstak ikke havde staaet der, saa havde Du jo slaaet Dig ihjel, Dit arme Barn! —

Gabrielle. Ja — men — jeg vidste, at den stod der.

Raoul. Hvad hører jeg?

Marquisen (betragter sin Datter med Beundring). Du vidste det? Ah! nu føler jeg med Stolthed, at Du er min Datter.

(Hun trykker hende i sine Arme.)

Raoul. Hun vidste det! Og i en hel Maaned har hun kunnet lade mig — hun elsker mig ikke, nu underskriver jeg alt.

(Gaar hurtig ind.)

Trettende Scene.

Gabrielle. Marquisen.

Gabrielle. Tak, kjære Moder! Tak for Deres Tilfredshed; men De ser dog, at han paa den Maade ikke er saa skyldig.

Marquisen. Men han tror, han er det, det er Hovedsagen! Og det er vor Pligt at benytte os af denne Tro til at grundfæste Dit Herredømme for bestandig. Som jeg altid har sagt Dig: Mændene ere enten Tyranner eller Slaver, og derfor maa de — (gjør en Bevægelse, der vil sige saa meget som: knæl).

Gabrielle. Ja, det er godt nok, men naar Raoul nu ikke vil. Onkel d'Havrecourt sagde —

Marquisen. Ja, ham skal jeg ogsaa snakke med. Jeg har saa en Mistanke om, at det er ham, der sætter det i Brodersønnen.

Gabrielle. Han? Aa aldrig!

Marquisen (prædikende). Og den, mit Barn, der blander sig i Ægtefolks Anliggender, og giver onde Raad, det er en Person, som — stille, der kommer han.

(Gaar med Gabrielle op i Baggrunden.)

Fjortende Scene.

De forrige. d'Havrecourt (fra Pavillonen). Siden **Jeanne.**

d'Havrecourt (vender sig om imod Pavillonen og siger med stærk Stemme). Vær Du ganske rolig. Alt skal være i Orden endnu i Aften, eller i det seneste i Morgen tidlig. Der behøves ikke megen Tid til at reparere en Vogn, og nu skal jeg selv gaa over og skynde paa dem. (Ser Jeanne, som kommer fra Forpagtergaarden.) Ah! Maa jeg spørge Dem, Mad. Shoppen, er min Rejsevogn i Stand?

Jeanne. For længe siden. Shoppen tog selv fat, og han har gode Kræfter —

d'Havrecourt (afbryder). Ja, jeg ved det, jeg ved det.

Jeanne. Der var slet ingen Ting itu.

d'Havrecourt. Fortræffeligt! Saa kan vi jo rejse, naar det skal være.

Jeanne. Vil De rejse?

d'Havrecourt. Ja. Jeg og min Neveu.

Marquisen og **Gabrielle.** Hvorledes? Deres Neveu!

d'Havrecourt. Om Forladelse, mine Damer, jeg saa' Dem ikke.

Gabrielle. De vil rejse, siger De?

d'Havrecourt. Ak, ja! Det er det eneste Middel til at adsprede den stakkels Raoul. Vi ville gjøre en lille Rejse, med nogle af hans gode Venner — Hr. Nanteuil —

Gabrielle (hurtig). Og hans Kone?

d'Havrecourt (koldt). Naturligvis. Vi rejse først til Italien og siden til Konstantinopel.

Gabrielle. Konstantinopel? Et Land, hvor man har flere Koner.

Marquisen (gjør en Bevægelse).

Gabrielle. Og det har De tilladt! De har ikke faaet ham fra denne Rejse?

d'Havrecourt. Hvad skulde jeg gjøre? Før kunde De have gjort det, men den Gang vilde De ikke, og nu — gjør han, som jeg nok formodede, nogle Fordringer, saa overdrevne, nogle Betingelser, saa absurde —

Marquisen (gjør et Skridt imod ham). Betingelser! Og det byder han mig, Marquise de Lesparre.

d'Havrecourt. Utilladelige, uudførlige Betingelser, det indrømmer jeg selv. Han har bedet mig underrette Dem om disse Betingelser, men jeg sagde ham, at jeg umulig turde vove det.

Marquisen. Det har De gjort fuldkommen Ret i.

Gabrielle. Men det kunde dog aldrig skade at høre, hvad han forlanger.

d'Harrecourt. Nej, lille Frue! oprigtig talt: jeg raader Dem fra det.

Gabrielle. Og hvorfor?

d'Havrecourt (tager et Brev op af Lommen, og holder det saaledes, at Gabrielle ikke kan naa det). Fru Marquisens Ultimatum var kun

strængt, men Deres Mands er saa urimeligt, at det gaar over alle Grænser.

Gabrielle (faar endelig fat paa Brevet). Lige meget, jeg vil dog læse det.

Marquisen (tager det fra hende). Ikke Du, men jeg —

Gabrielle (sagte til d'Havrecourt). Saa det er saa forskrækkel.gt?

d'Havrecourt. Ja vist. Og det saa meget mere, som det er det eneste Middel til en Forsoning.

Gabrielle (bevæget). Saa han tænker dog paa Forsoning.

Marquisen (med et Skrig). Nej, jeg faar ondt!

Jeanne. Hvad gaar der af hende!

Gabrielle. Hvad er det, kjære Moder?

Marquisen (som har sat sig paa Bænken). Det er uhørt — det er fuldkommen Vanvid.

d'Havrecourt. Sagde jeg det ikke nok.

Marquisen (læser Brevet med Foragt). „Det vil være mig en Lykke at se Dig igjen, og igjen at trykke Dig til mit Hjærte."

Gabrielle (bevæget). Det kunde vi nok blive enige om.

Marquisen. „Jeg vil modtage Dig i dette Værelse, hvor vi før boede sammen."

Gabrielle. Oh!

Marquisen. „Og hvor jeg nu i saa lang en Tid har boet alene."

Gabrielle. Den Stakkel!

Marquisen. „Men da De forlod mig, gik De ud af Vinduet."

Gabrielle (utaalmodig). Hvad nu?

Marquisen (halvkvalt). „Det er ikke mere end billigt, at De vender tilbage —"

d'Havrecourt (tager sig en Pris). Ad samme Vej.

Gabrielle. O Gud!

Jeanne (ler). Hvad vil han have? At Fruen skal gaa ind ad Vinduet? Det var en grinagtig Ide. Ikke sandt, Fru Marquise?

Marquisen (hæver Hovedet stolt). He?

Jeanne (trækker sig tilbage hurtig og med al mulig Respekt).

Marquisen (rejser sig). Infamt — og De har kunnet tro?

d'Havrecourt. Ikke et eneste Øjeblik. Men da jeg paa den ene Side er overbevist om, at min Neveu ikke forandrer en Tødbel i sit Ultimatum, og paa den anden Side var lige saa overbevist om, at De og min Niece vilde afslaa det, saa har jeg af al Magt drevet paa denne Rejse, og jeg vil anbefale mig for at bringe alt i Orden.

Marquisen. Meget vel, jeg stemmer ogsaa for Skilsmisse.

Gabrielle. Men, kjære Moder!

Marquisen. Jeg forstaar Dig, mit Barn. Jeg skal nok afgjøre Sagen med d'Havrecourt. Gaa Du imidlertid hjem. Nu kan Du da ikke længer være i Tvivl om, hvad Du bør dømme om Din Mands Kjærlighed.

Gabrielle. Nej, det er aabenbart, han elsker mig ikke mere, ellers vilde han ikke forlange noget, som (betragter Balkonen) er en ren Umulighed.

Marquisen og d'Havrecourt. Det er ligefrem.

Jeanne (som staar paa den ene Side af Træet, sagte til Gabrielle, som staar paa den anden). Umuligt, hvorfor det?

Gabrielle (ligeledes). Hvad mener Du?

Jeanne (trækker hende med sig). Kom, kom da blot med mig og vær stille. (De gaa ind i Forpagtergaarden; det begynder at blive mørkt.)

Femtende Scene.

d'Havrecourt. Marquisen.

Marquisen (som har talt sagte med d'Havrecourt). Nej, min Herre! De kan ikke føre mig bag Lyset. Det er dog Dem, som har støbt disse Kugler (Viser ham Brevet.)

d'Havrecourt. Mig? Kan De virkelig tro mig i Stand til —

Marquisen. Til alt.

d'Havrecourt. Ah, Fru Marquise, De smigrer mig.

Marquisen. O, jeg ved det meget godt! De har aldrig kunnet tilgive mig, at jeg foretrak Marquis de Lesparre for Dem.

d'Havrecourt. De gjør mig Uret, Frue, Hr. Lesparre var rigtignok den lykkelige, men han var ogsaa saa lykkelig, at ingen, ikke engang jeg, kunde misunde ham.

Marquisen. Hvad vil De sige med det?

d'Havrecourt. Jeg vil sige, at jeg rejser med min Brodersøn.

Marquisen. Som De behager, men ikke førend Skilsmissen er deklareret.

d'Havrecourt. Hvortil det? Naar han rejser, er der jo Skilsmisse.

Marquisen. Den maa være lovformelig.

d'Havrecourt. Hvorledes vil De faa en gyldig Skilsmissegrund?

Marquisen. Meget let. Jeg har allerede en Prokurator.

d'Havrecourt. Jeg tager to.

Marquisen. Der er forefaldet Injurier, haard Behandling. (Med Eftertryk.) De har kastet os ud af Vinduet.

d'Havrecourt. Det benægtes. Det er dem selv, som har sprunget ud.

Marquisen. Vi kunde have slaaet os ihjel.

d'Havrecourt. Glem ikke Høstakken.

Marquisen. Kort og godt, De kommer ikke til at rejse. (Forandrer pludselig Tone.) Jeg har den Ære at anbefale mig. (Gaar ud af Baggrunden.)

d'Havrecourt. Ærbødige Tjener! —

Sextende Scene.

Raoul kommer ud af Pavillonen). **d'Havrecourt.**

d'Havrecourt (skoggerleende). Ha, ha, ha!

Raoul. Men Gud forbarme sig, kjære Onkel, hvad er det her foregaar.

d'Havrecourt. Ingen Ting. Jeg stod blot og passiarede i al Gemytlighed med Din Svigermoder — mater dolorosa — hun er rasende.

Raoul. Det er mit Ultimatum eller rettere sagt Deres.

d'Havrecourt. Det har gjort en total Revolution, og det var netop det jeg vilde.

Raoul. Vi er bestemt gaaet for vidt, kjære Onkel. Gud maa vide, hvad Enden skal blive.

d'Havrecourt. Enden? (Ser ind i Forpagtergaarden.) Kan Du se, hvem der kommer?

Raoul. Det er jo Jeanne — og min Kone.

d'Havrecourt. Stille! (De trække sig tilbage. Det er imidlertid blevet ganske mørkt.)

Syttende Scene.

De forrige. Jeanne og **Gabrielle** (komme fra Forpagtergaarden, bærende en lang Stige).

Jeanne (ser sig om). Vær De ganske rolig, her er ikke et Menneske.

Gabrielle (lader Stigen falde). O, hvor den er tung.

Jeanne (lægger den paa Jorden). Saa lad os hvile lidt.

Gabrielle (gnider sin Arm). Du kunde ogsaa gjærne have taget en mindre.

Jeanne. Det er vores Havestige. De andre vare allesammen for smaa. De kunde have ladet mig sige det til Shoppen, han havde taget den ligesom en Visk.

Gabrielle. Du kan ikke tro, hvor jeg er angst.

Jeanne. Hvorfor det? Det er jo Deres Mand. Om De vil gaa ind af Døren eller af Vinduet, det er noget, som beror paa Dem selv. Ja, var det en anden, De besøgte paa den Maade (tager Stigen og bærer den hen imod Balkonen).

Gabrielle. Skal jeg ikke hjælpe Dig?

Jeanne. Det behøves ikke, nu sætter jeg den til Vinduet.

Gabrielle. Tag Dig iagt.

Jeanne. Vær De ganske rolig, jeg skal nok regere Fartøjet.

Gabrielle. Men tal dog sagte.

Jeanne (sagte). Jeg skal nok regere Fartøjet.

Gabrielle (peger paa Vinduet). Der er Lys, — Raoul er hjemme, han kunde let høre det.

Jeanne. Se saa, nu er det godt, nu munter!

Gabrielle (tager i Stigen). Nej — jeg tør ikke — den ryster!

Jeanne. Jeg skal nok holde paa den

Gabrielle (stiger op). Holder Du?

Jeanne. Ja vist holder jeg.

(Raoul og d'Havrecourt komme frem.)

Gabrielle. Ah!

Jeanne. Hvad er det?

Gabrielle. Jeg træder i min Kjole.

Jeanne. Saa tag den op.

Raoul (sagte). Men hun falder ned, Onkel!

d'Havrecourt (ligeledes). Vist ikke nej! Der er en Gud, som vaager over de elskende.

Gabrielle. O Gud!

Jeanne. Hvad nu?

Gabrielle. Man kan bestemt se mine Ben.

Jeanne. Sikke noget.

Gabrielle. Jo man kan!

Jeanne. Her er jo saa mørkt, at man ikke kan se en Haand for sig, og jeg sætter ogsaa, man kunde se dem — de ere nok værd at se paa — Se saa, det var Halvvejen.

Gabrielle. Uh! (stiger forskrækket ned). Nej, jeg tør aldeles ikke.

Jeanne. Hvor de ere klodsede disse fine Damer. (Gaar med Stigen.)

Gabrielle. Hvad har Du nu i Sinde?

Jeanne. Jeg vil flytte den om paa denne Side, saa kan De støtte Dem til Muren.

Gabrielle. Det er bedre.

Jeanne. Se saa, er det nu godt?

Raoul (sagte). Nu kan jeg ikke se hende mere.

d'Havrecourt. Ti stille.

Gabrielle. Jeg synes, der var nogen, der talte.

Jeanne. Det er ikke andet end Uglerne, som er ude og trække frisk Luft.

d'Havrecourt. Meget smigrende.

Gabrielle. Jeanne! Nu er jeg her oppe. (d'Havrecourt, som har nærmet sig, begynder at hoste.)

Gabrielle. Gud, der er nogen!

d'Havrecourt (griber hende ved Haanden). Det er mig.

Jeanne. Det er den gamle.

d'Havrecourt (bestandig sagte og meget hurtigt). Der. (Han rækker hende en Pung.) Den er Din paa den Kondition, at Du løber op paa Slottet og siger Fru Marquisen, at der i dette Øjeblik er en ung Dame i min Nevøs Sovekammer.

Jeanne. Det er Kommers. (Løber ud.)

d'Havrecourt. For en Sikkerheds Skyld ville vi afskjære hende Retraiten.

(Flytter Stigen.)

Attende Scene.

Gabrielle. d'Havrecourt (lister sig over til) **Raoul.**

Gabrielle. Jeg synes bestemt jeg hørte nogen. Det har vel sagtens været en Indbildning. Jeanne, Jeanne! Se saa! nu er hun løbet sin Vej; hvad skal jeg nu gjøre?

d'Havrecourt (holder paa Raoul). Bliv dog, hvor Du er. Det er ikke Tid endnu.

Gabrielle (banker paa Vinduet). Det er mig — Gabrielle.

Raoul. Saa slip mig dog.

d'Havrecourt. Vil Du berøve Dig selv den Lykke at se, hvor højt Du er elsket.

Gabrielle (banker paany). Jeg har opfyldt Din Begjæring og uden at sige det til Moder. Her er jeg — vil Du nu ikke være saa god at lukke mig ind.

Raoul. Gabrielle!

d'Havrecourt. Tys!

Gabrielle. Du svarer mig ikke. Er Du længere vred paa mig, Raoul?

d'Havrecourt. Ikke endnu, siger jeg.

Raoul. Nu har hun jo staaet og ventet et helt Kvarter.

d'Havrecourt. Hun lod Dig vente i en hel Maaned.

Gabrielle. Raoul! jeg fryser — jeg staar og forkjøler mig. (Stamper med Foden.) Men saa luk dog op, nu bliver jeg snart utaalmodig.

d'Havrecourt. Kan Du se!

Gabrielle (hurtig). Nej, nej, jeg bliver ikke utaalmodig.

Raoul. Kan De se?

Gabrielle. Vi vilde aldrig mere være uenige, det har gjort mig alt for ulykkelig. Min Ven, min Mand, min elskede! Jeg angrer mine Fejl og beder Dig om Forladelse. Hvad kan Du forlange mere?

Raoul (slider sig løs og raaber). Gabrielle!

Gabrielle. Gud, Raoul! hvordan er Du kommen der?

Raoul. Og Du, min søde Gabrielle! hvordan er Du kommen der?

Gabrielle. Det ved jeg ikke, jeg kom til at gaa herop. (Hurtig.) O, nej, hvorfor vil jeg forstille mig? (Ydmyg.) Du har forlangt det, og jeg har adlydt — det var min Pligt.

Raoul (springer ind i Pavillonen).

Nittende Scene.

De forrige. Marquisen. Jeanne.

Marquisen. Der er en Dame, siger Du, hos min Svigersøn — paa denne Tid —

Gabrielle. Gud, min Moder!

Jeanne. Ja Deres Naade.

Marquisen (ser op til Balkonen). Ja, paa min Ære, Du har Ret. (Vinduet aabnes, og Gabrielle træder ind.) Ah, Hr. d'Havrecourt! De mente før, jeg manglede Beviser, nu har jeg dem, og der fattes nu ikke andet end —

d'Havrecourt. End Vidner.

Marquisen. Ogsaa dem har jeg.

d'Havrecourt (til Jeanne). Hvad mener hun?

Jeanne. Om et Øjeblik kommer der et Par Tjenere med Fakler.

d'Havrecourt (gnider Hænderne). Fortræffeligt!

(Tjenerne komme med Fakler; Scenen bliver lys.)

Marquisen (gaar hen til Pavillonen og aabner Døren). Kom De kun ud, Fru Nanteuil, eller hvem De er; vi skal nok faa det at vide. (Raoul kommer ud med Gabrielle ved Haanden.) Gud, hvad ser jeg? min Datter?

d'Havrecourt. Og hendes Mand, som aldeles ikke tænkte paa nogen Separation.

Marquisen. Min Datter? Og hvorledes er Du kommen derop?

Jeanne (som har taget Stigen og kigger gjennem Trinene). Paa Stigen.

Marquisen (stolt). Og Din Værdighed?

Jeanne (i samme Tone som Marquisen). Hendes Værdighed er gaaet samme Vej.

d'Havrecourt (til Marquisen). Lad dem om det, naadige Frue! og lad os aldrig mere blande os i deres Anliggender. Tro De mig, i ethvert Hus, der er indrettet som det bør, er Manden Herre.

Jeanne (sagte til Gabrielle). Og Konen Mand — men der maa ingen mærke det.